

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Τα ψηλά βουνά

ΜΙΝΩΑΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΤΑ ΨΗΛΑ ΒΟΥΝΑ

*Στην ιερή μνήμη του Λάμπρου Παπαντωνίου,
δημοδιδασκάλου.*

Σειρά: Γαλάζια Βιβλιοθήκη

Ζαχαρίας Παπαντωνίου
Τα ψηλά βουνά

Παραγωγή: ΜΙΝΩΑΣ Α.Ε.Ε.
1η έκδοση: Ιανουάριος 2011

© Εικονογράφησης εξωφύλλου: Στάθης Πετρόπουλος
Τυπογραφική διόρθωση: Βασίλης Τσιάμης
Προσαρμογή εξωφύλλου – Σελιδοποίηση: Ιάκωβος Ψαρίδης

Copyright © για την παρούσα έκδοση:
Εκδόσεις ΜΙΝΩΑΣ
Τ.Θ. 504 88, 141 10 Ν. Ηράκλειο, ΑΘΗΝΑ
τηλ.: 210 27 11 222 – fax: 210 27 76 818
www.minoas.gr • e-mail: info@minoas.gr

ISBN 978-960-481-403-9

Οι τρεις φωτιές

Βραδιάζει. Τι λαμπρή φωτιά είναι αυτή που φάνηκε στο βουνό! Πρώτος ο Φάνης την είδε. Πρώτος αυτός βλέπει τις ομορφιές της γης και τ' ουρανού και τις δείχνει σ' άλλα παιδιά: τον ήλιο που βασιλεύει, τα σύννεφα που τρέχουν στον ουρανό, το άστρο που καθρεφτίζεται στο ρυάκι.

— Κοιτάτε, είπε, μια φωτιά εκεί απάνω! Έδειξε τη φωτιά στα δύο παιδιά που ήταν μαζί του, στο Μαθιό και στον Κωστάκη. Κάθονταν κι οι τρεις αυτή την ώρα στο πεζούλι της εκκλησίας. Ήταν κουρασμένοι από το πολύ παιχνίδι. Είχαν διακοπές.

— Ναι, αλήθεια, μια φωτιά! είπαν οι άλλοι δύο.

— Πώς λάμπει! είπε ο Φάνης. Σαν το χρυσάφι.

Τα παιδιά την κοίταζαν και ρωτούσαν το ένα το άλλο: ποιος τάχα την άναψε; Μήπως οι τσοπάνηδες, που βόσκουν τα κοπάδια; Μήπως οι λοτόμοι, που κόβουν τα δέντρα με τα τσεκούρια; Ή μήπως κανένας που πήγε να προσκυνήσει στον Αϊ-Λια; Κάπου εκεί κοντά είναι αυτό το μοναστήρι.

– Μπορεί να μην την άναψαν άνθρωποι, είπε ο Κωστάκης.

– Τότε ποιος;

– Μπορεί να την άναψε ο Αράπης.

– Και ποιος είναι αυτός ο Αράπης; ρώτησαν οι άλλοι δύο.

– Είναι ένας μεγάλος αράπης, που έχει τη σπηλιά του εκεί απάνω σ' ένα βράχο. Στη μέση στο βουνό λένε πως είναι αυτός ο βράχος.

– Σώπα, καημένε Κωστάκη, λέει ο Μαθιός. Το πιστεύεις εσύ; Εγώ δεν το πιστεύω. Ποιος τον είδε;

– Το έλεγε η γιαγιά μου.

– Και πού τον ξέρει αυτή;

– Είναι πολύ γριά η γιαγιά μου.

Όσο νύχτωνε τόσο έλαμπε αυτή η φωτιά κι όσο έλαμπε τόσο ο Κωστάκης πίστευε τη γιαγιά

του. Ο Μαθιός δεν πίστευε τίποτα. Ήταν βέβαιος πως τη φωτιά την είχε ανάψει ο τσοπάνης.

Ο Φάνης δε μιλούσε.

– Φάνη! Φάνη! Τρεις φωτιές, τρεις φωτιές!

Έτσι ακούστηκαν να φωνάζουν δύο παιδιά, που έτρεχαν κατά το μέρος εκείνο για να βρουν το Φάνη.

Ο Φάνης τις είχε δει εκείνη τη στιγμή. Στη μία φωτιά κοντά είχαν ανάψει κι άλλες δυο. Τρεις χρυσές φωτιές έλαμπαν αραδιασμένες στο βουνό, που δε φαίνεται πια παρά σαν θεόρατος γαλανός ίσκιος απάνω στον ουρανό.

Ο Φάνης τις κοίταζε με θαυμασμό.

– Ποιος τις άναψε; ρωτά και πάλι ο Μαθιός. Τι λες εσύ, Φάνη;

Ο Φάνης απάντησε:

– Να ήμασταν εκεί απάνω!

Το γράμμα του Αντρέα

Και τάχα δεν μπορούσαν να είναι κι αυτοί εκεί ψηλά; Πολλές φορές ο δάσκαλος τους είχε

πει πως τα παιδιά που είναι στην τελευταία τάξη του ελληνικού μπορούν να πάνε μόνα τους στο βουνό. Πως, άμα έχουν θάρρος και πειθαρχία, μπορούν να κατοικήσουν μόνα τους εκεί ένα δυο μήνες. Φτάνει να έχουν την άδεια του πατέρα τους, την κατοικία και την τροφή.

– Πόσα πράματα, τους είπε, θα μάθετε όταν πάτε τόσο ψηλά! Ούτε το βιβλίο μπορεί να σας τα πει ούτε γω.

Κι έφυγε για την πατρίδα του, για να περάσει τις διακοπές. Ήταν βέβαιος πως, άμα θέλουν τα παιδιά, θα το κατορθώσουν.

Τα παιδιά παρακάλεσαν τους γονείς τους να τους αφήσουν να πάνε. Εκείνοι έφεραν αντιρρήσεις στην αρχή.

– Πού ξέρουμε, είπαν, τι θα κάνετε τόσο μακριά; Τάχα θα μπορείτε να βρίσκετε ό,τι σας χρειάζεται; Θα φροντίζει ο ένας για τον άλλο; Θα είστε αχώριστοι;

Υποσχέθηκαν πως και τα είκοσι πέντε παιδιά θα είναι σαν ένας. Μα ύστερα οι δικοί τους ρώτησαν:

– Πού θα βρείτε τις καλύβες να καθίσετε; Ήταν η πρώτη δυσκολία. Ύστερα τους είπαν:

—Πού θα βρίσκετε την τροφή, για να ζείτε τόσο μακριά; Μπροστά στις δύο δυσκολίες τα παιδιά σταμάτησαν· σκέφτηκαν να αφήσουν το ταξίδι για άλλη φορά.

Και κείνο που μένει για άλλη φορά σπάνια γίνεται.

Ένας όμως μαθητής, ο Αντρέας, προσπάθησε να κάνει εκείνο που οι άλλοι δεν μπόρεσαν να κατορθώσουν.

Ήταν το παιδί που τολμούσε. Ο Αντρέας κυνηγούσε πιο πολύ τα δύσκολα παρά τα εύκολα. Δεν τον θυμούνται να δείλιασε ποτέ. Αλλά πιο γενναίος ήταν εκεί που θα ωφελούσε τους άλλους.

Ο πατέρας του, ο κυρ Στέφανος, ήταν εργολάβος ξυλείας στο δάσος που τους είπε ο δάσκαλος να πάνε, στο Χλωρό. Είχε πολλούς λοτόμους εκεί.

Τον παρακάλεσε λοιπόν ο Αντρέας να δώσει χάρισμα την ξυλεία για τις καλύβες που χρειάζονταν τα παιδιά. Και για να το πετύχει, ακολούθησε μια μέρα τον πατέρα του στο δάσος, όπου είχε πάει να επιβλέψει την εργασία.

Σε δύο μέρες οι λοτόμοι έστησαν οχτώ καλύ-

βες. Οχτώ γερές και χαριτωμένες καλύβες· ένα χωριουδάκι. Η κατοικία ετοιμάστηκε.

Από τους λοτόμους πάλι έμαθε ο Αντρέας πως οι βλάχοι θα πήγαιναν στα Τρίκορφα, καθώς το λένε κείνο το βουνό, για να βοσκήσουν τα κοπάδια τους· γιατί φέτος βγήκε πολύ χορτάρι σε κείνο το μέρος.

Βρέθηκε λοιπόν το σπουδαιότερο, η τροφή. Από το κοπάδι θα έχουν το κρέας και τα γαλακτερά.

Ο Αντρέας έμεινε στο δάσος ανυπομονώντας να έρθουν οι βλάχοι. Κι όταν ήρθαν, έστειλε στην πόλη, στα δύο παιδιά, αυτή την παραγγελία:

Παιδιά,

Στις είκοσι εννιά, των Αγίων Αποστόλων, εσείς οι δύο, κατά το βράδυ, να κοιτάζετε στο βουνό, προς το μέρος μας, προς το Χλωρό. Αν δείτε τρεις φωτιές στην αράδα, να ξέρετε πως αυτό θα είναι μήνυμα δικό μου για σας· θα σημαίνει πως όλα έχουν ετοιμαστεί, κι η τροφή, κι οι καλύβες κι ό,τι άλλο χρειάζεται. Μόνο να ειδοποιήσετε γι' αυτό το Φάνη και τ' άλλα παιδιά. Και να κάνετε

ό,τι μπορείτε για να έρθετε. Μη χάνετε καιρό. Τι ωραία που είναι δω ψηλά!

ΑΝΤΡΕΑΣ

Είκοσι εννιά, των Αγίων Αποστόλων, απόψε, να οι φωτιές!

Τα δύο παιδιά έφτασαν κι έφεραν το μήνυμα στο Φάνη, στο Μαθιό και στον Κωστάκη.

Ανέλπιστη χαρά! Ποτέ δεν είχαν συνεννοηθεί από τόσο μακριά. Θα πάνε; Και πότε; Πώς;

Τρέχουν στο σπίτι κοιτάζοντας πάντα προς τις τρεις φωτιές.

— Μας γνώφουν! φωνάζει ο Κωστάκης.

Κι αλήθεια, οι τρεις φωτιές νόμιζες πως τους καλούσαν.

Το ξεκίνημα

Στον κυρ Στέφανο το χρωστούν πως ξεκίνησαν. Αυτός ο καλός άνθρωπος, όταν γύρισε από το δάσος, έδωσε το λόγο του στους γονείς τους πως θα πάει μαζί με τα παιδιά. Είπε πως θα

τα προσέχει εκεί που βρίσκονται, πως θα τους κάνει όσες ευκολίες μπορεί και θα τους φέρνει νέα τους συχνά, όταν θα κατεβαίνει στην πόλη.

Μόνο έτσι κατόρθωσαν να πάρουν την άδεια. Πέρασαν δυο τρεις μέρες, ώσπου να ετοιμαστούν και, τέλος, ένα πρωί, το μεγάλο και ζωηρό караβάνι ξεκίνησε.

Πάνε στα ψηλά βουνά. Είναι είκοσι πέντε παιδιά. Τα δεκαπέντε πήγαιναν πεζή. Τα δέκα καβάλα στα φορτωμένα μουλάρια, που τα οδηγούν τρεις αγωγιάτες. Ακολουθούσε ο κυρ Στέφανος, καβάλα στην κόκκινη φοράδα του.

Και τα είκοσι πέντε παιδιά έγιναν αγνώριστα. Κρατούν από ένα ραβδί. Σακούλια και παγούρια τούς κρέμονται στην πλάτη. Φορούν μεγάλες ψάθες και χοντρά παπούτσια.

Είναι ντυμένα για να ζήσουν σε βουνό. Το ίδιο ρούχο θα φορεθεί βράδυ και πρωί, θα παλέψει με αγκάθια και με πέτρες, θα σκίζεται και θα μπαλώνεται. Τίποτα καινούριο δε φορούν.

Τι απλά παιδιά που έγιναν!

Με τα βαριά σακούλια τους μοιάζουν στους μαστόρους και τους πραματευτάδες, που έρχονται κάτω στην πόλη.

Όλους τους θυμούνται αυτή τη στιγμή, όλους τους παρασταίνουν έναν έναν όπως είναι, όπως περπατούν, όπως φωνάζουν.

Ο Δημητράκης κάνει το γανωματή και φωνάζει: «Χαλκώματα να γανώωω...».

Ο Κωστάκης τον μπαλωματή: «Παπούτσια να μπαλώωω...».

Ο Γιώργος πάλι παρασταίνει τον τροχιστή: «Μαχαίρια, ψαλίδια, σουγιάδες, γι' ακόσο... νισμα».

Ο Φάνης θυμήθηκε ένανπραματευτή, που τον είχαν ξεχάσει. Πουλάει τα βοτάνια, τη ρίγανη και τα χορταρικά· τον λένε Κορφολόγο και φωνάζει: «Κάππαρη, καλή κάππ!...».

Μέσα σ' αυτά τα γέλια ο Καλογιάννης θυμήθηκε το «Τσιριτρό» κι άρχισε να το τραγουδάει. Όλη η συνοδεία πήρε το γελαστό τραγούδι και το έλεγε χτυπώντας τα ραβδιά στη γη:

*Σε μια ρώγα από σταφύλι
έπεσαν οχτώ σπουργίτες
και τρωγόπιναν οι φίλοι...
τσιρι-τίρι, τσιριτρό,
τσιριτρί, τσιριτρό.*

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

*Εχτυπούσανε τις μύτες
και κουνούσαν τις ουρές,
κι είχαν γέλια και χαρές,
τσιρί-τίρι, τσιριτρό,
τσιριτρί, τσιριτρό.*

*Πόπο πόπο σε μια ρώγα
φαγοπότι και φωνή!
Την αφήκαν αδειανή...
τσιρί-τίρι, τσιριτρό,
τσιριτρί, τσιριτρό.*

*Και μέθυσαν κι όλη μέρα
πάνε δώθε, πάνε πέρα
τραγουδώντας στον αέρα
τσιρί-τίρι, τσιριτρό,
τσιριτρί, τσιριτρό...*

Μονάχα ο Φουντούλης δε μιλάει· έμεινε τελευταίος. Είναι παχύς και στρογγυλός ο καημένος ο μικρός Φουντούλης! Το μουλάρι του είναι πολύ σκνό· δεν καταλαβαίνει από φωνή κι από χτύπημα. Γιατί τον φόρτωσαν σ' αυτό το ζώο; Για να μην κυλήσει;

Ο Φουντούλης αγωνίζεται να το φέρει μπροστά, μα κείνο μένει τελευταίο. Στο τέλος ο Φουντούλης αρχίζει να φοβάται πως το ζώο του δεν είναι μουλάρι. Το κοιτάζει καλά στ' αυτιά. «Μήπως κατά λάθος» συλλογίζεται «μου έδωσαν κανένα γάιδαρο;».

Μα κι οι άλλοι δεν τον αφήνουν ήσυχο και στο τέλος θα τον κάνουν να το πιστέψει.

– Το άτι σου, Φουντούλη, έχει μεγάλα αφτιά!

– Περίμενε, Φουντούλη, και θ' ακούσεις και τη φωνή του! Μα ο Φουντούλης, που δε θυμώνει ποτέ, βάζει τα γέλια μαζί με τους άλλους.

Το караβάνι ανέβαινε τα Τρίκορφα, ξυπνώντας τις λαγκαδιές με τα γέλια του, τις φωνές του και με την περπατησιά του στους πετρωτούς δρόμους.

Οι μικροί ταξιδιώτες ανεβαίνουν το βουνό

Σαν έφτασαν σε μια ράχη, τους καλωσόρισε ο κρύος αέρας. Αυτός ο αέρας είχε περάσει

από κάθε κορφή και κάθε λαγκαδιά. Τον εισέ-
πνευσαν με βαθιά αναπνοή.

Πουλάκια με άσπρη τραχηλιά κουνούσαν την
ουρά τους στους θάμνους κι ύστερα έφευγαν
με γοργό λαρυγγισμό. Ένα κασίκι κατάμαυρο
έστεκε στην κόψη του βράχου. Οι βράχοι με τα
χρόνια έμοιαζαν σχηματισμένοι σαν θεόρατα
σπίτια, που δεν ξέρεις ποιος τα κατοικεί. Οι γκρε-
μοί ήταν φυτεμένοι με πουρνάρια και κουμαριές.
Αλλού κατέβαιναν γυμνοί και απότομοι, σαν να
τους είχες κόψει με σπαθί.

Ο βράχος απάνω στο βράχο, ο λόφος απάνω
στο λόφο σχημάτιζαν το βουνό. Πελώρια ήταν
όλα. Και σ' αυτό το ύψος ανέβαινε με στροφές,
όλο ανέβαινε, ο δρόμος.

Ευτυχισμένοι σε τούτο το θέαμα που αντίκρι-
ζαν οι μικροί ταξιδιώτες, κοίταξαν προς τις κορ-
φές. Ένας τους φώναξε:

— Γεια σας, ψηλά βουνά!

Διαβάστε τη συνέχεια στο βιβλίο.